

Zpravodaj pražské farní obce starokatolické církve

KŘIŽOVATKA

prosinec 2016

10. ročník / 12. číslo

---

*„Jestliže však chodíme v světle, jako on je v světle, máme společenství mezi sebou a krev Ježíše, jeho Syna, nás očisťuje od každého hříchu.“
(1J 1,7)*

Pastýřský list biskupa elekta k adventu a vánočním svátkům

Milí přátelé, *Gaudete... Dominus enim prope est, Radujte se ... Pán je blízko*, burcuje křesťany starobylá antifona III. neděle adventní ještě starobylejšími slovy Bible. „*Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! ... Pán je blízko. Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu.*” (F 4,4.6)

Bible i liturgie nás v Adventu a o Vánocích vybízejí k radosti. Jednou proto, že „*Pán je blízko*” a později proto, že „*nám, nám, narodil se*”. Ne že by snad jindy v roce nebyl důvod k radosti, ale církev má za to, že v Adventu a o

Vánocích je dobré si to znovu připomenout.

Před začátkem Adventu jsme četli v neděli v kostelech čtení, která nás měla zburcovat a probrat z letargie. Četli jsme, že doba se mění, že to tady nemáme na pořad, a ať už časy mění Bůh nebo jde o otáčení kola dějin, není člověk nad časem pánem, není pánem svého času, protože jen jeden je Pán. Mít radost, že Pán je blízko, to po nás chce Bible i liturgie, bez rozdílu věku a plnosti diáře.

Pán je blízko! Ale jak blízko je mně samotnému, to vím jen já sám, to cítím ve svém srdci. Ne, není to jímavost mýtem přelakované betlémské jeskyně, ale otázka pro mne tady a teď: „*Jak se tě dotýká, když slyšíš, že Pán je blízko? Máš radost?*”

Udržovat se po desetiletí a staletí stále v pohotovosti, že Pán je blízko, to vedlo křesťany k pohodlnosti a konformitě. A to hrozí i nám. Přeci jen už čekáme jako křesťané příliš dlouho na to, aby přišel zrovna teď, řekneme si. A říkáme „*na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste*” každou neděli, ale možná, kdo ví, zas až tak moc na to nachystání ani zvědaví nejsme.

„*Dominus enim prope est – Pán je blízko,*“ zpívá kantor vstupní antifonu třetí adventní neděle a „*Blízko je Pán a jeho den*”, zpíváme v našich farnostech v jednom moderním křesťanském songu.

Ale, přes všechno očekávání, se mi zdá, že ten den Páně, který je nám nejbližší je neděle, tedy dominica – latinsky den Páně.

Letošní laureát Nobelovy ceny Bob Dylan ve své písni *The Times They Are a-Changin'* z roku 1964 rekapituluje starou známou pravdu, že doba se mění, že na svět přicházejí noví lidé a že stárneme – písni zní ale také apel na to, abychom času nepřekáželi, abychom jej dokázali dobře uchopit a využít, abychom neabsolutizovali své aktuální postavení a moc, protože „*vždyť víš, časy se mění*”.

Co však zůstává, vánoce nevánoce, je Pán a jeho den, který je blízko – neděle. „*Svět se chvěje, ale neděle zůstává,*” můžeme parafrázovat heslo kartuziánských mnichů. A možná ještě lépe po česku: „*Košile je bližší než kabát.*”

Z kázání svatého opata Bernarda

– Neděle je nám časově asi opravdu blíží, než nový příchod Krista na svět.

A tak Vám přeji pokojnou každou neděli, kterou strávíte hodinou v kostele a dalšími hodinami se svými blízkými, po návštěvách rodiny a přátel a odpočinkem. Přeji Vám také krásný zbytek Adventu a požehnané Vánoce s vědomím, že den Páně je blízko každému z nás, že jej máme na dosah a že slavnost máme každý týden, nejen o Adventu a Vánocích.

Je to neděle, která nám umožní být stále v kontaktu s Biblií, liturgií a církví. Pán je blízko, ale Jeho den, neděle, je každému z nás možná ještě blíží. Přeci nemůže být náhoda, že všechny letošní adventní neděle vyšly na neděli a k tomu i Slavnost Narození Páně i Nový rok 2017, nebo snad ano?

Užívejte všech neděl a ať je Vám v nich Pán blízko!

Váš

+Pavel

Ve Zlíně 20. listopadu 2016,
v neděli Opětného příchodu Páně.

Kalendář farní obce

Pravidelné bohoslužby

Neděle 10⁰⁰ – eucharistická slavnost u sv. Máří Magdalény
Neděle 10³⁰ – eucharistická slavnost v katedrálním chrámu sv. Vavřince
Neděle 11⁰⁰ – eucharistická slavnost v angličtině u sv. Klimenta
Neděle 17⁰⁰ – eucharistická slavnost s nešporami u sv. Kříže
Úterý 7⁰⁰ – roráty se zpěvy z Taizé v katedrálním chrámu sv. Vavřince
Úterý 18⁰⁰ – eucharistická slavnost s nešporami u sv. Kříže
Čtvrtek 18⁰⁰ – eucharistická slavnost u sv. Rodiny
Pátek 7⁰⁰ – roráty se zpěvy v Taizé v katedrálním chrámu sv. Vavřince
Pátek 17⁰⁰ – eucharistická slavnost kolem stolu v Communii

Kalendárium

4. prosince od 9:00 se bude v rotundě Nalezení sv. Kříže konat bohoslužba, která bude přenášena Českým rozhlasem Vltava. Věříme, že se na ní všichni uvidíme! Poprvé totiž také vystoupí Starokatolická schola při rotundě Nalezení sv. Kříže pod vedením Veroniky Zichové.

14. prosince od 17:30 se v Communii bude konat další povídání nazvané Starokatolický seminář. Zde se máte možnost dozvědět něco bližší o teologii a starokatolické víře.

21. prosince od 17:00 se v Communii bude konat v pořadí již druhý Modlitební večer.

Nabídka hlídání dětí pro rodiče, kteří si potřebují v úřední dny zařídit své věci, nebo si jen v klidu chtějí číst knihu v parku na lavičce či jinak relaxovat samozřejmě stále platí. Jen budeme muset z důvodu školního rozvrhu sestry Moniky přesunout tyto dny na středy odpoledne a to **1. a 3. středy v měsíci**, čas zůstává stejný, tj. **od 13:00 do 18:00**. Prosím rodiče, aby svůj případný zájem dali sestře Monice vědět alespoň den dopředu na mail (madlova@starokatolici.cz), pokud je to možné, aby s tím mohlo počítat a připravit pro děti program. V nutných případech stačí alespoň zavolat předem (+420 607 010 980).

Událo se

Na přelomu října a listopadu 2016 se naše farnost zapojila do projektu Mezinárodní vězeňské společnosti, která se snaží zajistit vánoční dárky pro děti, jejichž rodiče jsou ve vězení. Na tento projekt se nám povedlo díky vám vybrat Kč 6.100,-. Dárky jsou již nakoupeny a začátkem prosince budou odeslány k dětem. Ještě jednou velké díky!

Kalendář farní obce

---

13. listopadu 2016 byla kostelní sbírka v rámci bohoslužby vybírána na potřeby Utrechtské unie jako každý rok. Letos jsme takto vybrali pro sbírku sv. Willibrorda Kč 790,-. Farní rada se usnesla, že opět sbírku dorovná do výše Kč 3.000,- a v této výši bude částka odeslána na účet ústředí církve.

20. listopadu 2016 (neděle Krista Krále) přijala během bohoslužby svátost biřmování naše sestra Renata. Do její křesťanské dospělosti jí přejeme hojnost Božího požehnání.

21. listopadu od 18,00 se v Communii konala další beseda z cyklu přednášek a besed se zajímavými hosty. Tentokrát naším hostem byla známá socioložka PhDr. Jiřina Šiklová, CSc. Na besedě jsme měli možnost se dozvědět něco o změně rolí žen a mužů ve společnosti v průběhu let. Beseda byla na tolik poutavá, že jsme se s doktorkou dohodli, že nás minimálně ještě jednou přijde potěšit svou přítomností na některé z dalších besed.

22. listopadu od 18,00 jsme opět pozvali do rotundy ekumenického hosta, aby nám posloužil Božím slovem. Tentokrát mezi nás zavítal superintendent Evangelické církve metodistické Petr Procházka. Po bohoslužbě jsme se s naším hostem ještě asi na hodinku posadili v Communii a společně si povídali o metodismu i starokatolictví.

27. listopadu po bohoslužbě se konalo farní shromáždění, na kterém se zvolila nová farní rada v této sestavě:

Jiří Šulc (14 hlasů)

Vladimír Němec (13 hlasů)

Tomáš Matoušek (13 hlasů)

Monika Mádlová (13 hlasů)

Náhradníkem do farní rady je Michal Nádvořík.

Narozeniny v prosinci slaví:

Mgr. Marta Abrahámová, Kateřina Anežka Zdislava Bobková, Ing. Juraj Bodliš, Irena Alžběta Česalová, Matylda Čížková, Mgr. Kristýna Hulová, DiS., Ing. Dana Janovská, Mgr. Tereza Komárková, Ondřej Kosnar, Nicolás Nieto Spilka, Eliška Sára Osvaldová, Mgr. Alena Šebestová, David Veleba, Mgr. Zuzana Velebová, Jiří Vöfl, Dominika Vošmíková, PhDr. Zuzana Všetečková, Filip Waulin, Jan Zelenák.

Přejeme hojnost Božího požehnání.

Vánoce v pražské farnosti

ROTUNDA NALEZENÍ SV. KŘÍŽE V UL. KAROLÍNY SVĚTLÉ NA STARÉM MĚSTĚ

Štědrý den 24.12. ve 24:00

půlnoční eucharistická slavnost s koledami a hudbou folkrockové skupiny Fénix

Hod Boží vánoční 25.12. v 17:00

eucharistická slavnost s koledami

Svátek sv. Štěpána, pondělí 26.12. v 17:00

eucharistická slavnost s koledami

Sobota 31.12. v 17:00

eucharistická slavnost s poděkováním za uplynulý rok

Slavnost Matky Boží 1.1.2017 v 17:00

eucharistická slavnost s koledami

Úterý 3. 1. v 18:00

eucharistická slavnost

Slavnost Zjevení Páně 6.1. v 17:00

eucharistická slavnost s koledami a „tříkrálovým žehnáním“

Křtu Páně, neděle 8.1. v 17:00

eucharistická slavnost

KAPLE SV. RODINY POD NUSELSKÝMI SCHODY

Vánoční vigilie 24.12. v 15:00

eucharistická slavnost s koledami

Čtvrtek 29.12. v 18:00

eucharistická slavnost s koledami

Svátek sv. Rodiny 30.12. v 15:00

poutní bohoslužba

(ten den nebude bohoslužba v rotundě Nalezení sv. Kříže)

4. 12. – 2. neděle adventní

Iz 11,1-10

Ž 72

Ř 15,4-13

Mt 3,1-12

Není to jen kazatelský slogan, že advent je obrazem celého našeho života. Tak, jak nyní směřujeme k Vánocům, tak ve svém životě směřujeme k bodu Omega, kde nás ale už nebude čekat neškodný, ze dřeva vyřezaný Ježíšek, ale živý Kristus - Pán dějin. Advent je sice dobou přechodnou, ale je velmi naléhavý. Ono totiž nejde jen o to obdivovat Jana Křtitele, který byl velmi důležitou osobností, ale zařadit se mezi všechny ty hříšníky, ke kterým dost nesmlouvavě promlouval. Nechtít vyčnívat z té řady u Jordánu - protože tam, uprostřed těch odepsaných, se člověk setká s Ježíšem.

11. 12. – 3. neděle adventní

Iz 31,1-10

Ž 146

Jk 5,7-10

Mt 11,2-11

Už podruhé máme před očima Jana Křtitele a ústředním tématem dnešní bohoslužby slova je otázka, kterou Ježíšovi pokládá, ale kterou vlastně pokládá v mnoha životních situacích každý z nás. Ta otázka zní: "Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?"

Ježíšova odpověď, kterou mají Janovi žáci vyřídít svému učiteli do vězení je také zvláštní. Vypovídá o tom, kdo se shromažďuje kolem Očekávaného. Chudí, odstrčení a nemocní mohou hmatatelně porovnat co bylo a co teď je. Bůh je při díle. Lidé nalézají cestu a dávají se do pořádku. Kdo stojí před Ježíšem, nachází ztracenou radost. Plní se slova proroků, ale Ježíš nechává stranou slova o soudu a na nejpřednější místo staví odpuštění. Vrcholem není moc a síla, ale to, že se chudým zvěstuje evangelium. Lidem opuštěným, odepsaným, unaveným a přetíženým se zvěstuje spása. Tohle je Mesiášovo dílo.

18. 12. – 4. neděle adventní

Iz 7,10-16 (Mi 5,2-5a)

Ž 80

Ř 1,1-7

Mt 1,18-25

Maria a Josef jsou v NZ první, kdo uvěřili. Přijali Boží slovo, ačkoliv všechno vypadalo a znělo divně a nemožně. Posunuli svůj život do nejistoty a absurdity, ale zároveň do Božího plánu. Jednou se o nich doví celý svět. Josef porušil Zákon s velkým Z a těhotnou Marii neudal. Někdy je prostě nutné poslechnout hlas Božího posla (a koneckonců i svého srdce) a nechat stranou všechny zákony s malými i velkými Z, i kdyby se vydávaly za Boží vůli.

Je advent a přicházejí vánoce. Bůh nepokračuje v tom, co mu nastartovali lidé. Takový byl vždycky. A mnoho věcí začal dřív, než si toho lidé stačili všimnout.

25. 12. – Slavnost Narození Páně

Iz 52,7-10

Ž 98

Žd 1,1-4(.5-12)

J 1,1-14(.15-16)

To, že se Boží syn narodil v Betlémě, znamená, že Bůh není nedosažitelný ani nepřístupný. Narozením v Betlémě se vzdal své tajemnosti a vydal se spolu s námi na cestu. Dobrovolně s námi sdílí naši nejistotu, snáší nebezpečí, hledá si místo na nocleh a nepohrdne ani stájí. Díky tomu se však všude můžeme cítit stejně bezpeční a klidní jako doma. Už nikdy a nikde nebudeme sami. Dokonce ani v hrobě nejsme opuštěni. Na každém místě, kam nás život zanese, se mohou díky Bohu dít podivuhodné věci. A kdo umí naslouchat, ten dřív nebo později zaslechne zpěv andělů i tam, kde by to nejméně čekal. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, Bůh má v lidech zalíbení.

26. 12. – Svátek sv. Štěpána

Sk 6,8-10; 7,54-60

Ž 31

(1Pt 1,3.6-7.2,21b-25b)

Mt 10,17-22

Štěpán viděl dál, než jsou lidé schopni vidět. Opravdový člověk a neříkejme jen svatý, není zbabělec. Stojí si za svým přesvědčením, nenechá se zastrašit. Dovede odpustit nepřátelům, ale nehrbí se, nesnižuje se k trapným kompromisům. A umí se dívat dál, dál než ostatní.

Člověk nemusí být zrovna svatým a mučedníkem, ale je třeba být slušným člověkem, který umí říci nahlas ano nebo ne, který dovede pojmenovat dobro a zlo, vidět dál než na špičku svého nosu a na svůj momentální prospěch.

Štěpán byl první z té ještě neukončené řady těch, kteří pochopili, že na tomhle světě jde o víc než jen prožít život a vyhýbat se problémům. A jeho svátek o vánocích nám říká něco o tom, že to dítě, kterému o vánocích zpíváme koledy, je mužem z Nazaretu, který za nás položil život.

27. 12. – Svátek sv. Jana

Sir 15,1-6 (1J 1,1-4)

Ž 97

J 20,2-8 (J 21,19c-24)

Viděli jsme, slyšeli jsme, vlastníma rukama jsme se dotýkali a o tom svědčíme a to zvěstujeme... Život se zjevil a my jsme ho viděli... Šťastný člověk, který tohle může říct. Šťastný člověk, který se může zcela dát do služeb světla, který může být zcela Kristův. Ten také má jediné právo o Kristu vypovídat. Kristus není téma pro salonní hovory teologů, Kristus je život, který se žije naplno, oheň, který stravuje, světlo, které prozařuje celé naše bytí. A tak svědčí o Ježíšovi Apoštol Jan, autor 4. evangelia, jehož svátek dnes slavíme. On mluví o Ježíši Kristu, ne o nějakém ideologickém systému. Vlastně mu to všechno splývá v jedno. Slovo života, věčný život, který byl u Otce, i to, co sám slyšel, viděl a čeho se vlastníma rukama dotýkal. To všechno je Ježíš Kristus. Ať nás Jan vede do Boží blízkosti nejen o těchto vánocích, ale pořád.

28. 12. – Svátek Betlémských dětí

1J 1,5-2,2 (Jr 31,15-17; Zj 14,1-3.4b-5)

Ž 71 (Ž 124)

Mt 2,13-18

Bůh je světlo, říká Jan ve svém prvním listě. Světlo. A my máme podíl na tomto světle jako jeho děti. Smíme žít v tomto světle. Smíme, ale žijeme v něm? Není naše pýcha občas větší než pokora křesťana, která možná, jak se zdá, se příliš nehodí do dnešní doby. Do doby, která se vyznačuje tříštěním společnosti na skupiny těch a oněch. Do doby, ve které se znovu vztyčují zdi, jež mají oddělit jednu stranu od druhé. Zdi, které si stavíme ve vlastních srdcích. Vytváříme si chlívěčky, do kterých se snažíme vecpat ty, kteří se na svět dívají jako my, a vystrnadit ty, se kterými nesouhlasíme. Jak v této rozbité době, v rozbité společnosti, s rozbitými srdci máme pociťovat nějakou vánoční radost? Jak v této tmě svých chlívěček chceme hledat světlo betlémské hvězdy, která se zastavila nad jediným chlévem, kam bychom měli chtít patřit?

Je slyšet náрек. Utišme náрек našich srdcí i těch, kterým jsme ublížili. Strhněme všechny zdi. Je naděje. Vraťme se zpět do světla betlémského chlívků a obnovme společenství, jehož hlavou je Kristus.

30. 12. – Svátek sv. Rodiny

Iz 63,7-9

Ž 148

Žd 2,10-18

Mt 2,13-23

Od samého počátku malého Ježíše provází kříž. Cizí se mu z dálky přijíždějí poklonit, ale vlastní ho nepřijímají. A vedle lásky jeho příchod vzbudí také odpor. Ale Ježíš má svůj vykupitelský úkol, který nesmí být zmařen nenávisť starého židovského krále.

Josefovi vedle Matky Boží byla svěřena velická a těžká úloha. Měl opatrovat Božího Syna, měl ho vychovávat a starat se o něj. A tak, kde jeho síly lidské nestačí, nastupuje Bůh. Podpírá jeho ruce a dává správný směr jeho uvažování a konání. Svatá Rodina se ocitla v nebezpečí a Bůh ji ochránil. Herodes umírá a Josef dostává pokyn k návratu. Usazuje se v Nazaretu, kde Ježíš žije 30 let svůj život: obyčejný a nenápadný.

Velicí umělci nechávají na svých obrazech uprostřed tmy padnout světlo na Ježíše, Marii a Josefa. Ukazují, že ten kousek světa představuje Boží území. A že Boží světlo padá na tváře a postavy těch, kteří jsou blízko. To je světlo, které se má šířit, světlo, které ve tmě svítí a tma ho nepohltila.

Vánoční svátky a jejich slavení v dějinách

Slavení Vánoc je poprvé zaznamenáno ve Filokalově chronografu v roce 354. V té době však vánoční svátky již měly jistou tradici. Dá se tedy říct, že Vánoce křesťané začali slavit někdy ve 3. nebo ve 4. století. Koncem 4. století sice došlo ke krátkému přerušení v každoročním slavení Narození Páně, které trvalo asi 20 let, ale po znovu ustanovení Vánoc Janem Zlatoústým se již slavily pravidelně rok co rok.

Epifanie (neboli Zjevení Páně – 6. ledna) byla ve středověku původně mnohem důležitější než slavnost Narození Páně. Epifanie je v západní tradici spíše zaměřena na návštěvu tří mudrců (i dnes je součástí bohoslužby v tento den tzv. „tříkrálovým žehnání“ vody, křídý a kadidla). Však po korunovaci Karla Velikého začínal 24. prosinec, resp. 25. prosinec získávat na čím dál větší důležitosti (tj. kolem roku 800).

Ve středověku se k vánoční výzdobě používaly rostliny jako břecťan, cesmína a další rostliny, které si zachovávaly po celý rok zelenou barvu. Také bylo zvykem během Vánoc bdít a postit se. Na Štědrý den se tedy konala bohoslužba (vigilie), která trvala až do rozednění.

Až v 17. století se slavení Vánoc postupně začalo měnit v rodinné slavení. Ovšem v Anglii puritáni místo toho v roce 1644 slavení Vánoc opět zakázali z důvodu pohanského a nebiblického původu. Lidé proti tomuto zákazu protestovali, i tak se však v Anglii svátky Narození Páně nesměly slavit až do roku 1660. Oficiálním svátkem a dnem pracovního volna se však Vánoce staly až v roce 1958.

V 17. století se postupně začaly objevovat v kostelích jako součást výzdoby betlémy. Ovšem ještě v 18. století s tím u nás byl trochu problém. Mládež v kostele byla totiž častěji více zaujata jesličkami než kázáním kněze. Tak si je lidé stavěli aspoň doma. V 18. století však dostaly alespoň hospodyňky v českých zemích povolení péct svoje vlastní vánočky. Do té doby na toto vánoční pečivo měli monopol pouze pekaři.

Vánoční stromky se poprvé začali zdobit v německých zemích. Konkrétně jedna z prvních zpráv o ozdobeném a osvětleném stromku se nachází v brémské kronice z roku 1570. V Česku se o první stromeček postaral režisér Stavovského divadla Leibich v roce 1812.

Kapra pak na Vánoce pojídáme přibližně od 19. století a k nám se tento zvyk dostal pro změnu zase z Rakouska. Oba totalitní systémy 20. století se opět pokoušeli o potlačení křesťanského významu Vánoc. Němci se snažili obnovit germánský pohanský svátek a komunisté naopak dost často zakazovali půlnoční bohoslužby, případně kázali oficiálně jen nasazení kněží-agenti.

V současné době se Vánoce slaví od prvních nešpor Narození Páně do neděle po Zjevení Páně. Dle staré tradice Vánoce končily až Hromnicemi.

Farní vyúčtování za měsíc listopad 2016

Příjmy:

sbírky	4 319,-
sbírka na Andělský strom	6 100,-
sbírka Willibrord.....	790,-
příspěvky.....	1 100,-
úroky z účtu	402,-
CELKEM:	12 711,-

Výdaje:

Communio (nájem).....	843,-
Communio (služby)	280,-
Telefonica O2 (telefon a internet).....	914,-
varhanní doprovod	2 000,-
poplatky za účet	20,-
srážková daň za úrok.....	76,-
květiny do rotundy	100,-
občerstvení na farní programy	187,-
baterie do kytarové ladičky	66,-
záloha na nákup dárků pro Andělský strom.....	2 767,-
CELKEM:	7 253,-

ROZDÍL: 5 458,-

Běžný účet k 30. 11. 2016:	1 377 028,-
Pokladna k 30. 11. 2016:	51 519,-
CELKEM:	1 428 547,-

Křížovatka – měsíčník. Vydává Farní obec starokatolické církve v Praze.

Vydáno: 1. 12. 2016. Neprodejné.

Kontakt: Karolíny Světlé 21, 110 00 Praha 1; email: madlova@starokatolici.cz; <http://praha.starokatolici.cz>

© 2016